

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЛОКАЛНИМ ИЗБОРИМА

Члан 1.

У Закону о локалним изборима („Службени гласник РС”, бр. 129/07 и 34/10 – УС), у члану 5. речи: „других политичких организација” бришу се.

Члан 2.

У члану 8. став 2. број: „90” замењује се бројем: „60”.

Члан 3.

У члану 14. став 2. реч: „општинске” брише се.

У ставу 11. речи: „надлежном окружном суду” замењују се речима: „Управном суду”.

Члан 4.

У члану 18. став 1. мења се и гласи:

„Кандидате за одборнике могу предлагати регистроване политичке странке, коалиције регистрованих политичких странака, као и групе грађана чије изборне листе својим потписима подржи најмање 30 бирача по предлогу за сваког кандидата на изборној листи. Предлагач мора на изборној листи имати најмање једну трећину кандидата од укупног броја одборника који се бира.”

Члан 5.

У члану 20. став 3. мења се и гласи:

„На изборној листи међу свака три кандидата по редоследу на листи (прва три места, друга три места и тако до краја листе) мора бити најмање по један кандидат – припадник оног пола који је мање заступљен на листи.”

Члан 6.

После члана 42. додаје се члан 43, који гласи:

„Члан 43.

Изборна комисија јединице локалне самоуправе ће најкасније у року од 10 дана од дана објављивања укупних резултата избора све добијене мандате са изборне листе доделити кандидатима по редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата са листе.”

Члан 7.

После члана 46. додаје се члан 47, који гласи:

„Члан 47.

Одборник лично подноси оставку, оверену код органа надлежног за оверу потписа, председнику скупштине јединице локалне самоуправе, у року од три дана од дана овере.

Председник скупштине јединице локалне самоуправе је дужан да поднету оставку стави на дневни ред скупштине на првој наредној седници, са предлогом да то буде прва тачка дневног реда.”

Члан 8.

У члану 48. став 1. мења се и гласи:

„Када одборнику престане мандат пре истека времена на које је изабран, мандат се додељује првом следећем кандидату са исте изборне листе коме није био додељен мандат одборника.”

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„Када одборнику који је изабран са коалиционе изборне листе престане мандат пре истека времена на које је изабран, мандат се додељује првом следећем кандидату на изборној листи коме није био додељен мандат – припаднику исте политичке странке.

Кандидату коме је био додељен мандат одборника, а којем је мандат престао због преузимања функције председника општине или градоначелника, односно заменика председника општине или заменика градоначелника, мандат се поново додељује у истом сазиву скупштине јединице локалне самоуправе под условима:

- да је кандидату престала функција председника општине или градоначелника, односно заменика председника општине или заменика градоначелника;

- да постоји упражњено одборничко место које припада истој изборној листи, и

- да је изборној комисији јединице локалне самоуправе кандидат поднео захтев за доделу мандата одборника.”

Досадашњи ст. 2, 3. и 4. постају ст. 4, 5. и 6.

Члан 9.

У чл. 49, 50. и 54. став 1. речи: „надлежни окружни суд” у различитом падежу замењују се речима: „Управни суд” у одговарајућем падежу.

Члан 10.

У члану 55. став 3. реч: „општинска” брише се.

Члан 11.

У члану 56. став 7. речи: „надлежном окружном суду” замењују се речима: „Управном суду”.

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а одредбе чл. 6. и 8. овог закона примењују се од расписивања наредних избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. тачка 3. Устава Републике Србије којом је, између осталог, утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује систем локалне самоуправе и у одредби члана 180. став 3. Устава Републике Србије којом је, између осталог, утврђено да се одборници бирају на период од четири године на непосредним изборима тајним гласањем, у складу са законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Овим законом усклађују се одредбе Закона о локалним изборима, који је донет 2007. године са законима који уређују поједина питања од значаја за спровођење избора за одборнике у скупштини јединице локалне самоуправе (Закон о уређењу судова, Закон о политичким странкама и Закон о управним споровима).

У настојању да се правни и политички систем усклади са европским принципима и вредностима, овим изменама и допунама Закона о локалним изборима потврђује се начело да су грађани носиоци суверености, обезбеђује се уставно право грађана да на изборима одлучују о томе који кандидати ће их представљати и отклањају елементи посредности избора.

Уређивањем начина на који се подноси оставка на функцију одборника потврђује се да оставка, као један од разлога за престанак мандата одборника пре истека времена на које је изабран, суштински представља стварну и слободно изражену вољу одборника и лични чин непосредно изабраног представника грађана, чиме се доследно примењује уставни принцип да нико не може присвојити сувереност од грађана нити успоставити власт мимо слободно изражене воље грађана.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. усклађује се члан 5. Закона са Законом о политичким странкама („Службени гласник РС”, број 36/09), којим се стављају ван снаге Закон о политичким организацијама, („Службени гласник СРС”, број 37/90 и „Службени гласник РС”, бр. 30/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05) и Закон о удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације који се оснивају за територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије („Службени лист СФРЈ”, број 42/90 и „Службени лист СРЈ”, бр. 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 73/00), у делу који се односи на политичке организације.

Чланом 2. усклађује се члан 8. Закона са чланом 101. став 1. и чланом 109. став 6. Устава Републике Србије, којима је прописано да избори морају да се окончају у року од 60 дана од дана расписивања избора.

Чланом 3. врши се усклађивање члана 14. са чланом 11. Закона о локалним изборима, којим је утврђено да су органи за спровођење избора изборна комисија јединице локалне самоуправе и бирачки одбор, као и са Законом о уређењу судова („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 104/09 и 101/10), којим је Управни суд одређен као надлежан за решавање у управним споровима.

Чланом 4. усклађује се члан 18. Закона са Законом о политичким странкама („Службени гласник РС”, број 36/09), којим се стављају ван снаге Закон о политичким организацијама, („Службени гласник СРС”, број 37/90 и „Службени гласник РС”, бр. 30/92, 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05) и Закон о

удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације који се оснивају за територију Социјалистичке Федеративне Републике Југославије („Службени лист СФРЈ”, број 42/90 и „Службени лист СРЈ”, бр. 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 73/00), у делу који се односи на политичке организације.

Чланом 5. прецизира се решење члана 20. став 3. Закона, тако да међу свака три кандидата на изборној листи мора бити најмање по један кандидат – припадник мање заступљеног пола на листи.

У члану 43. Закона (члан 6. Предлога закона) предвиђено је да доделу мандата након спроведених избора за одборнике врши изборна комисија јединице локалне самоуправе према редоследу кандидата на изборној листи почев од првог кандидата са листе. Овакво решење је у складу са ставом Уставног суда да поштовање принципа слободних и непосредних избора у систему сразмерног представништва и затворених изборних листа подразумева да редослед кандидата на листи обавезује подносиоца изборне листе при расподели добијених одборничких мандата и да се мандати додељују кандидатима по редоследу по којем су њихова имена наведена на изборној листи.

У члану 47. Закона (члан 7. Предлога закона) прецизира се начин подношења оставке на функцију одборника као један од разлога за престанак мандата одборнику пре истека времена на које је изабран. Истовремено се регулише и начин поступања по оставци коју одборник лично подноси председнику скупштине јединице локалне самоуправе, у смислу процедуре по којој председник скупштине, односно скупштина поступа када је у питању писмена оставка одборника. Ово из разлога да се избегне негативна пракса уврштавања оставке као последње тачке дневног реда, чиме се неоправдано одуговлачи изјашњавање скупштине о истој.

У члану 8. мењају се одредбе члана 48. став 1. Закона, тако да се доследно примени принцип доделе одборничког мандата према редоследу кандидата на изборној листи. Једино одступање од редоследа на изборној листи је последица обавезе да мање заступљени пол на изборној листи буде у одређеном проценту представљен у скупштини јединице локалне самоуправе, тако што на изборној листи међу свака три кандидата по редоследу на листи мора бити најмање по један кандидат – припадник оног пола који је мање заступљен на листи.

У чл. 9. и 11. усклађују се одредбе чл. 49, 50, 54. и 56. Закона са Законом о уређењу судова, којим је Управни суд одређен као надлежан за решавање у управним споровима и врши се термилолошко усклађивање са новим Законом о управним споровима („Службени гласник РС”, број 111/09).

У члану 10. усклађује се члан 55. са чланом 11. Закона о локалним изборима, којим је утврђено да су органи за спровођење избора изборна комисија јединице локалне самоуправе и бирачки одбор.

У члану 12. утврђује се да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, у складу са чланом 196. став 4. Устава Републике Србије, с тим што ће се одредбе чл. 6. и 8. овог закона примењивати од расписивања наредних избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе.

IV. ПРОЦЕНА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.